

मानेभन्ज्याङ गाउँपालिका

१ नं. प्रदेश, ओखलढुंगा

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: २

संख्या: ४

मिति: २०७९/०३/२३

भाग-२

मानेभन्ज्याङ गाउँपालिकाको सहकारी संघसंस्थाहरुलाई
अनुदान सहयोग उपलब्ध गराउने तथा छुट सुविधा सिफारिस
सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९

प्रस्तावना

सहकारी उद्यम व्यवसायको विकास र विस्तारको लागि स्थानीय सरकारबाट प्रदान गरिने अनुदान सुविधालाई सरल, पारदर्शी र प्रभावकारी बनाउन वाञ्छनीय भएकोले नेपालको संविधानको धारा २२६, सहकारी ऐन २०७४ को दफा २१, २८, २९ र १५१ स्थानीय मानेभन्ज्याङ गाउँपालिकाबाट जारी सहकारी ऐन २०७५ को दफा ४८ मा व्यवस्था भए अनुसार मानेभन्ज्याङ गाउँपालिकाद्वारा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी बहुउद्देश्यीय तथा कृषि सहकारी संघसंस्थाहरुलाई अनुदान सहयोग उपलब्ध गराउने तथा छुट सुविधा सिफारिस सम्बन्धी कार्यविधि २०७९ बनाई लागू गरिएकोछ।

परिच्छेद १
नाम र परिभाषा

१) यस कार्यविधिको नाम: **सहकारी संघसंस्थाहरुलाई अनुदान सहयोग उपलब्ध गराउने तथा छुट सुविधा सिफारिश सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९** रहेको छ ।

२) परिभाषा :

विषय र प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा :

क) **सहकारी संस्था** भन्नाले संघीय सरकार वा प्रदेश सहकारी ऐन वा स्थानीय सहकारी ऐन अन्तर्गत दर्ता भएका सहकारी संस्थालाई जनाउनेछ ।

ख) **कृषि प्रशोधन** भन्नाले प्रारम्भिक कृषि उपजलाई कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग गरी प्रशोधन वा मूल्य अभिवृद्धिद्वारा उपभोग्य वस्तु उत्पादन र प्याकेजिङ्को काम गर्ने उद्योगलाई जनाउनेछ ।

ग) **लघु खाद्य प्रशोधन उद्योग** ठोस तथा पेय खाद्य वस्तु प्रशोधन तथा मूल्य अभिवृद्धिद्वारा खाद्य सामग्री उत्पादन गर्ने लघु उद्योगलाई जनाउनेछ ।

घ) **साना उद्योग** भन्नाले बढीमा तीन करोड रुपैयाँसम्मको स्थिर जायजेठा भएको उद्योगलाई जनाउनेछ ।

ङ) **मझौला उद्योग** भन्नाले तीन करोड बढी १० करोड रुपैयाँसम्मको स्थिर जायजेठा भएको उद्योगलाई जनाउनेछ ।

च) **ठूला उद्योग** भन्नाले १० करोड भन्दा बढी स्थिर जायजेठा भएको उद्योगलाई जनाउनेछ ।

छ) **शीत भण्डार** भन्नाले नाशवान प्रकृतिका ताजा कृषि उपज तथा प्रशोधित कृषि उत्पादन वा छोटो आयु भएका औद्योगिक वस्तुहरु भण्डारणको लागि निर्माण भएको प्रविधियुक्त शीत घरलाई जनाउनेछ ।

ज) **दलितहरुको परम्परागत पेशा** भन्नाले तराईका चमार, डोम र मुसहर तथा पहाडका दमाई, कामी र सार्की लगायत प्रचलित कानून बमोजिम दलितमा सूचिकृत भएका अन्य जातले परम्परागत पेशा व्यवसायमा आधारित छाला, धातु, सिलाई बुनाई, बाद्यवादन, पशुपालन, माछापालन तथा माटोको कामलाई जनाउनेछ ।

झ) **उच्च मूल्यका कृषि उपज** भन्नाले चिया, कफी, मह, दुग्ध पदार्थ, अदुवा, वेसार, मरिच, लप्सी, उष्ण एवम् शितोष्ण प्रदेशीय फलफूल, जडिबुटी, च्याउ, अलैंची, जुट, तलहन र सुपारीलाई जनाउनेछ ।

ञ) **सहकारी खेती** भन्नाले संस्थाका सदस्यहरुलाई प्रत्यक्ष रूपमा संलग्न गराई सहकारी पद्धतीबाट साझा लाभ र जोखिममा सञ्चालन गरिने कृषि कार्य वा खेतीपाती सम्झनु पर्दछ । सो शब्दले पशुपन्छीपालन, चिया तथा कफि खेती, माछापालन, रेशमखेती आदि समेतलाई जनाउनेछ ।

ट) **निर्देशन समिति** भन्नाले यस निर्देशिका बमोजिम गठित निर्देशन समितिलाई जनाउनेछ ।

ठ) **मूल्याङ्कन समिति** भन्नाले यस निर्देशिका बमोजिम गठित मूल्याङ्कन समितिलाई जनाउनेछ ।

- ड) **मेशिनरी उपकरण** भन्नाले प्रशोधन उद्योगमा प्रयोग हुने मेशिन औजार यन्त्र उपकरण साथै स्थानीय स्तरमा पार्ट पुर्जा जडान गरी तयार गरिएको एसेम्बलड मेशिन उपकरण समेतलाई जनाउनेछ ।
- ढ) **उद्योग स्थापना** भन्नाले नयाँ उद्योग स्थापना वा पुरानो उद्योगको क्षमता विस्तार गर्ने कार्यलाई समेत जनाउनेछ ।
- ण) **ऐन** भन्नाले संघीय ऐन, प्रादेशिक सहकारी ऐन र स्थानीय तहको सहकारि ऐन समेतलाघ सम्झनु पर्नेछ ।
- त) **नियमावली** भन्नाले संघीय , प्रादेशिक र स्थानीय सरकारबाट जारी सहकारी नियमावली सम्झनु पर्नेछ ।
- थ) **विनियम** भन्नाले सहकारी संघसंस्थाको विनियम भन्ने सम्झनु पर्दछ ।
- द) **गाउँपालिका** भन्नाले मानेभन्ज्याङ् गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्नेछ ।
- ध) **अध्यक्ष** भन्नाले मानेभन्ज्याङ् गाउँपालिकाको अध्यक्षलाई सम्झनु पर्नेछ ।
- न) **प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत** भन्नाले मानेभन्ज्याङ् गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्नेछ ।
- प) **विउपूँजी** भन्नाले व्यापार व्यवसाय गर्न पाइने तर खान मास्न नपाइने गरी जगेडा कोषमा राख्नु पर्ने विउपूँजी सम्झनु पर्नेछ ।
- फ) **स्थानीय सरकार** भन्नाले नेपालको संविधान २०७२ ले व्यवस्था गरेको तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ बमोजिम गाउँपालिकाको क्षेत्राधिकार भित्र सञ्चालित सरकार भन्ने बुझ्नु पर्दछ ।
- ब) **वहुउद्देश्यीय सहकारी** भन्नाले कृषि लगायत सहकारीको सिद्धान्त अनुसार अन्य काम गर्ने सहकारीलाई सम्झनु पर्नेछ ।
- भ) **कृषि सहकारी** भन्नाले कृषि सम्बन्धी कार्य गर्ने सहकारीलाई सम्झनु पर्नेछ ।
- म) यो कार्यविधि मानेभन्ज्याङ् गाउँपालिकाभित्र मात्र लागू हुनेछ ।

परिच्छेद-२

३. अनुदान सम्बन्धी व्यवस्था

(१) सहकारी संघसंस्थाबाट उद्यम व्यवसाय सञ्चालन गर्न र स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न स्थानीय सरकारले देहाय बमोजिम अनुदान दिन सक्नेछ ।

क) व्याज अनुदान ।

ख) विउपूँजी अनुदान ।

ग) पूँजीगत अनुदान ।

घ) मेशीनरी औजार खरिद तथा ढुवानीमा अनुदान ।

ङ) गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम अन्तर्गतको कार्यक्रम अनुदान ।

(२) उपदफा १ खण्ड (ख) र (ग) मा उल्लेखित अनुदान प्राप्त गर्ने सहकारी संघसंस्थाले उक्त रकम

जगेडा कोषमा आम्दानी देखाउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम सहकारी संघसंस्थाहरूलाई प्रदान गरिने अनुदान रकम वितरणको लागि स्थानीय गाउँपालिकाको स्वीकृत वार्षिक तथा कार्यक्रममा व्यवस्था बमोजिम भए बमोजिम हुनेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिमको अनुदान देहायका संस्थाहरूको देहायको कार्यक्रमका लागि दिइनेछ ।

क) कृषि सम्बन्धित उत्पादक तथा वितरक सहकारी संस्था लगायत समूहमा संगठित सदस्यहरूलाई सामूहिक र व्यक्तिगत रूपमा व्यावसायिक कृषि गर्ने, मौसमी तथा वेमौसमी तरकारी, पुष्पावाली, कफी, सुन्तलाजात, बेसार, अदुवा, च्याउ, फलफूल खेती, दुग्ध व्यवसाय, दुग्धजन्य उद्योग तथा कृषिजन्य उद्योग र त्यसको बजारीकरणको लागि वाणिज्य बैंक, विकास बैंक, लघुवित्त वित्तीय संस्था र सहकारी संस्थाबाट नियमानुसार लिएको ऋणको व्याज रकम अनुदान दिइनेछ ।

ख) महिलाहरू संगठित भई गठन भएका सहकारी संघसंस्थालाई खाद्य प्रशोधन उद्यम र दलिल, भूमिहिन, सकुम्वासी, लोपोन्मुख जातजाती तथा सीमान्तकृत वर्गबाट आफ्नो परम्परागत पेशालाई आधुनिकीकरण गर्न उनीहरूलाई सहकारी संस्थामा संगठित गरी गठन भएका सहकारी संघसंस्थालाई उद्यम स्थापना र सञ्चालन गर्न आवश्यक विउपूँजी अनुदान दिइनेछ ।

ग) उत्पादक, श्रमिक र उपभोक्ताबाट सञ्चालित सहकारी संघसंस्थाबाट एकल वा सामूहिक रूपमा सञ्चालन गर्ने शीत भण्डार, श्रोत केन्द्र, थोक तथा खुद्रा बजार, कृषि फार्म, पशुपन्धीपालन, माछापालन र आधुनिक कृषि औजार कारखाना लगायतका व्यवसायको लागि पूँजिगत अनुदान दिइनेछ ।

५) गाउँपालिकाले यस्तो किसिमको अनुदान उपलब्ध गराउन नेपाल राष्ट्र बैंक मातहतका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूसँग समन्वय तथा सहकार्य समेत गर्न सक्नेछ ।

४) व्याज अनुदान दिन सकिने:

(१) सहकारी संघसंस्थालाई दफा ३ को उपदफा (१) खण्ड (क) अनुसार उपदफा (४) खण्ड (क) बमोजिमको उद्यम व्यवसाय स्थापना र सञ्चालनको लागि देहाय बमोजिम व्याज अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

क) सहकारी संस्थाले आफ्ना सदस्यहरूले व्यावसायिक कृषि गर्ने, मौसमी तथा वेमौसमी तरकारी, पुष्पावाली, च्याउ, फलफूल खेती, दुग्ध व्यवसाय, दुग्धजन्य उद्योग तथा कृषिजन्य उद्योग र त्यसको बजारीकरणको लागि वाणिज्य बैंक, विकास बैंक, लघुवित्त वित्तीय संस्था र सहकारी संस्थाबाट नियमानुसार लिएको व्यक्तिगत र सामूहिक ऋणको विवरण संकलन गरी व्याज अनुदानको लागि स्थानीय गाउँपालिकाको कार्यालयमा दरखास्त साथ प्रस्ताव पेश गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१)(क) बमोजिमको दरखास्त साथ पेश भएको प्रस्तावहरू छानविन र मूल्याङ्कन गरी निर्देशन सिमितबाट निर्णय भए बमोजिम व्याज अनुदान भुक्तानी गरिनेछ ।

(३) गाउँपालिकाको गाउँसभाबाट स्वीकृत वार्षिक बजेट र कार्यक्रमको आधारमा प्रत्येक वर्ष अनुदान दिन सकिनेछ ।

(५) विउपूँजी अनुदान दिन सकिने

(१) सहकारी संघसंस्थालाई दफा ३ को उपदफा (१) खण्ड (ख) अनुसार उपदफा (४) खण्ड (ख) बमोजिमका उद्यम व्यवसाय स्थापना र सञ्चालन गर्न देहाय विउपूँजी अनुदान दिईनेछ ।

(क) महिला तथा युवाहरूलाई लघु उद्यम र दलित भूमिहिन सुकम्वासी लोपोन्मुख जातजाति तथा सिमान्तकृत वर्गबाट आफ्नो परम्परागत पेशालाई आधुनिकीकरण गर्ने प्रयोजनको लागि उद्यम स्थापना र सञ्चालन गर्न आवश्यक विउपूँजी अनुदान दिइनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम विउपूँजी अनुदान दिदाँ **परियोजना लागतको ७५ प्रतिशतसम्म** दिन सकिनेछ ।

(३) सामान्यतया एक पटक विउपूँजी अनुदान दिई सकेपछि पुनः विउपूँजी अनुदान दिन सकिने छैन । तर उद्यम व्यवसायको क्षमता विकास र विस्तार प्रयोजनको लागि दिन बाधा पर्नेछैन ।

६. पूँजीगत खर्च अनुदान दिन सकिने

(१) सहकारी संघसंस्थालाई दफा (३) को उपदफा (१) खण्ड (ग) अनुसार उपदफा (४) खण्ड (ग) बमोजिमका उद्यम व्यवसाय स्थापना र लघु उद्योग सञ्चालन गर्न देहाय बमोजिम पूँजीगत खर्च अनुदान दिईनेछ

(क) उपदफा (१) बमोजिम सहकारी संघसंस्थालाई शीत भण्डार, श्रोत केन्द्र, चिया कफी प्रशोधन उद्योग, दुग्ध तथा दुग्धजन्य उद्योग, कृषि उद्योग, थोक तथा खुद्रा बजार, व्यावसायिक कृषि फार्म, व्यावसायिक पशुपन्छीपालन, माछापालन, आधुनिक कृषि औजार, कृषि तथा पशुजन्य पदार्थको ढुवानी उद्देश्यका लागि खरिद गरिने मोटरगाडीलगायतका उद्यम व्यवसायको लागि बढीमा ५० प्रतिशत पूँजीगत अनुदान दिईनेछ ।

(३) सामान्यतया एउटै संस्थालाई एक पटक पूँजीगत खर्च अनुदान दिई सकेपछि पुनः पूँजीगत खर्च अनुदान दिन सकिने छैन ।

(४) सहकारी संघसंस्थाले लिने पूँजीगत खर्च अनुदान जगोडा कोषमा आम्दानी देखाउनु पर्नेछ ।

(५) पूँजीगत खर्च अनुदान बहुवर्षिय परियोजनामा चार आर्थिक वर्षमा भुक्तानी दिने सकिनेछ ।

६. कार्यक्रम अनुदान प्रदान गर्न सकिने

(१) दफा (३) को उपदफा (१) खण्ड (ङ) बमोजिमको कार्यक्रम अनुदान स्थानीय सरकारको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा व्यवस्था गरी सहकारी संघसंस्थालाई दिने सकिनेछ ।

(२) कार्यक्रम अनुदान शीर्षकमा प्रदान गरिने रकम गाउँसभाबाट पारित पालिकाको नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि अनुदान प्रदान गर्न सकिनेछ ।

७. अनुदानबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरूको प्रगति दिनु पर्ने

(१) सहकारी संघसंस्थाले स्थानीय सरकारको बजेट अनुदान प्राप्त गरी सञ्चालित जुनसुकै कार्यक्रमको चौमाषिक तथा वार्षिक प्रगति सम्बन्धित गाउँपालिकाको कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

८. अनुदान दिन नसकिने

(१) यस कार्यविधिमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको अवस्थामा सहकारी

संघसंस्थाहरुलाई अनुदान उपलब्ध गराईने छैन ।

(क) वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न नभएको ।

(ख) नियमित रूपमा वार्षिक लेखा परीक्षण नगरेको ।

(ग) निर्धारित समयमा सञ्चालक समिति र लेखा तथा सुपरीवेक्षण समितिको चुनाव नगरेको

(घ) अधिल्लो वर्षहरुमा प्राप्त अनुदानको सदुपयोग नगरेको

(ङ) सदस्य केन्द्रित भई कार्यक्रम सञ्चालन नगरेको

(च) कार्यक्षेत्र भन्दा बाहिर गई कार्यक्रम सञ्चालन गरेको

(छ) नियमानुसार कर चुक्ता नगरेको

(२) बचत तथा ऋणको कारोबार सञ्चालन गर्ने सहकारी संस्थाले कार्यक्रम अनुदान बाहेक उद्यम व्यवसाय सञ्चालनको लागि व्याज अनुदान , विउपूँजीअनुदान र पूँजीगत खर्च अनुदान प्राप्त गर्न सक्नेछैन ।

परिच्छेद-३

अनुदान वितरण प्रकृया

९. सूचना प्रकाशन गर्ने

(१) यस कार्यविधिमा व्यवस्था भए बमोजिम उद्यम व्यवसाय स्थापना र सञ्चालनको लागि व्याज , विउपूँजी र पूँजीगत अनुदानको रकम प्राप्त गर्न ईच्छुक एवम् योग्य सहकारी संघसंस्थाहरुबाट दरखास्त आह्वान गरिनेछ ।

(२) प्रस्ताव आह्वानको लागि स्थानीय पत्रिकामा १५ दिनेको सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ । सूचना प्रभावकारी बनाउन सम्बन्धित गाउँपालिकाको कार्यालय तथा सबै वडा कार्यालयमा सूचना टाँस गर्नुका साथै स्थानीय मिडिया समेतको सदुपयोग गरिनेछ ।

(३) सूचनामा अनुदान प्राप्त गर्न आवेदन गर्ने प्रमुख आधारहरु , दरखास्त साथ पेश गर्नुपर्ने विवरण र कागजातहरु एवम् दरखास्त दर्ता गर्ने मिति र कार्यालयबारे स्पष्ट उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

(१०) सोझै प्रस्ताव पेश गर्न सकिने

दफा (९) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि दफा (६) मा उल्लेखित वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश भएका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने प्रयोजनाका लागि गाउँपालिकाको कार्यालयले १५ दिनको समय दिई सोझै प्रस्ताव आह्वान गर्न सक्नेछ ।

(११) दरखास्त पेश गर्नु पर्ने

यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान प्राप्त गर्न चाहाने सहकारी संघसंस्थाले देहाय बमोजिमको विवरण संलग्न गरी दफा (९) बमोजिम सूचनामा दिएको समय सीमा भित्र अनुसूची १ बमोजिमको दाँचामा गाउँपालिकाको कार्यालयमा दरखास्त दिनुपर्नेछ ।

(क) संस्था दर्ता प्रमाणत्रको प्रतिलिपी

- (ख) संस्थाको स्वीकृत विनियमको प्रतिलिपी
- (ग) पछिल्लो आव को लेखा परीक्षक प्रतिवेदनको प्रतिलिपी
- (घ) परियोजना प्रस्ताव
- (ङ) साधारण सभाबाट अनुदान माग गर्न गरिएको निर्णयको प्रतिलिपी
- (च) जग्गा आवश्यक भएमा सो प्राप्ती सम्बन्धी भरपर्दो कागजात
- (छ) परियोजनामा लगानीको लागि संस्थाबाट परिचालन गरिने रकमको श्रोत
- (ज) परियोजनाको संक्षिप्त विवरण (अनुसूची २ बमोजिम)
- (झ) पूर्व सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदनको प्रतिलिपी

(१२) प्रारम्भिक छानविन गर्ने

- (१) दफा (११) बमोजिम दरखास्त उपर सम्बन्धित गाउँपालिकाको कार्यालयमा गठित प्रारम्भिक छानविन उपसमितिले प्रारम्भिक छानविन गर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम छानविन उपसमितिले अनुसूची -३ बमोजिमको प्रारम्भिक जाँचसूचीको आधारमा प्रस्तावमा संलग्न कागजातहरु रुजु गर्नुको साथै स्थलगत निरीक्षण गर्न सक्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम छानविन गर्दा अनुसूची ३ मा उल्लेखित कुनै एक बुँदामा असफल भएमा उक्त दरखास्त मूल्याङ्कनको लागि समावेश गरिनेछैन ।
- (४) दरखास्त छानविनका सिलसिलामा आवश्यक अन्य कुरा प्रस्ताव मूल्याङ्कन समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।

(१३) प्रारम्भिक छानविन उपसमितिको व्यवस्था

- (१) दफा १२ (२) बमोजिम अनुदानको लागि दर्ता हुन आएका दरखास्तहरुको छानविन गरी प्रस्ताव मूल्याङ्कन समितिमा पेश गर्न देहाय बमोजिमको एक प्रारम्भिक छानविन उपसमिति रहनेछ ।

(क) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत संयोजक

(ख) कृषि/पशु प्राविधिक तथा गाउँपालिकाको मातहतको कार्यालय प्रतिनिधी सदस्य

(ग) सहकारी शाखा प्रमुख सदस्य सचिव सचिव

- (२) उपदफा (१) बमोजिम छानविन गर्दा अनुदान दिन योग्य देखिएमा प्रस्ताव मूल्याङ्कन समितिमा सिफारिश गरिनेछ ।

- (३) दरखास्त छानविनका सिलसिलामा आवश्यक अन्य कुराहरु मूल्याङ्कन समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।

१४. प्रस्ताव मूल्याङ्कन समितिको व्यवस्था

- (१) दफा १३ (२) बमोजिम मूल्याङ्कनको लागि सिफारिश भई आएका प्रस्तावहरुको मूल्याङ्कन गरी बजेट तथा कार्यक्रम र अनुदान राशी किटानी सहित निर्देशन समितिमा सिफारिश गर्न देहाय बमोजिमको एक प्रस्ताव मूल्याङ्कन समिति रहेनछ ।

क) आर्थिक विकास समिति संयोजक

संयोजक

ख) कार्यापालिकाको १ महिला सदस्य सहित २ जना

सदस्य

ग) लेखा अधिकृत सदस्य

ड) सहकारी हेर्ने शाखा प्रमुख सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रस्ताव मूल्याङ्कन गर्दा यस निर्देशिकाको अनुसूची ४ बमोजिमको आधार लिई प्रस्ताव मूल्याङ्कन गरी कुन प्रकृतिको अनुदान हो सो समेत खोली निर्देशन समितिमा सिफारिश गरिनेछ ।

(३) प्रस्ताव मूल्याङ्कन सिलसिलामा आवश्यक अन्य कुराहरु निर्देशन समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।
१५. निर्देशन समितिको व्यवस्था

(१) यस निर्देशिका बमोजिम अनुदान प्रस्ताव स्वीकृत गर्न तथा तत्सम्बन्धमा आवश्यक निर्देशन तथा समन्वयका लागि गाउँपालिकामा देहाय बमोजिमका निर्देशन समिति रहनेछ ।

क) गाउँपालिका अध्यक्ष संयोजक

ख) गाउँपालिका उपाध्याक्ष सदस्य

ग) सामाजिक विकास समितिका संयोजक सदस्य

घ) कार्यापालिका सदस्य सदस्य

ड) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सदस्य सचिव

(२) दफा १४ (२) बमोजिम अनुदानको लागि सिफारिश भई आएका अनुदान प्रस्तावहरुमा स्वीकृती प्रदान गर्ने काम निर्देशन समितिले गर्नेछ ।

(३) निर्देशन समितिले अनुदान स्वीकृत गर्दा मूल्याङ्कन समितिबाट सिफारिश भई आएका प्रस्तावहरु जस्ताका तस्तै स्वीकृत गर्न वा थपघट सहित शर्त बन्देज तोकि स्वीकृत गर्न वा पुनः मूल्याङ्कनको लागि फिर्ता पठाउने सक्नेछ ।

(४) निर्देशन समितिले आफ्नो कार्यविधि आफै बनाउन सक्नेछ ।

(५) निर्देशन समितिले अनुदान सहयोग प्रदान गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक शर्त निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद-४

अनुदान वितरण तथा छुट सुविधा सिफारिश गर्ने आधार तथा शर्तहरु

१६. अनुदान वितरणका आधार:

(१) यस कार्यविधि अनुरूप अनुदान पाउनको लागि प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भई नियमित रुपमा सञ्चालनमा रहेको सहकारी संघसंस्थाहरु हुनु पर्नेछ ।

(२) संस्थाले वार्षिक साधारण सभाबाट स्थानीय वा प्रदेश वा संघीय सरकारबाट अनुदान सहयोग लिने निर्णय पारित गराई वा आगामी साधारण सभाबाट अनुमोदन गराउने गरी सञ्चालक समितिको निर्णयका आधारमा अनुदान वा सहयोगका लागि माग गरेको हुनुपर्नेछ ।

(३) संस्थाले उद्यम व्यवसाय स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धमा कार्य योजना तयार गी प्रस्ताव साथ

उद्योगको स्कीम वा संभाव्यता अध्ययन गरेको प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ । मझौला र ठूला उद्योगको हकमा आर्थिक वित्तीय विश्लेषणको विवरण समेत पेश गर्नुपर्नेछ ।

(४) उद्यम व्यवसाय स्थापना र सञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने पूर्वाधार जस्तै कच्चा पदार्थ , सडक सञ्जाल, विद्युत, सञ्चार, पानी आदिको व्यवस्था भएको हुनुपर्नेछ ।

(५) उद्योग स्थापनाको लागि चाहिने जग्गा सहकारी संघसंस्थाको भोगाधिकार वा हक भोगको हुनुपर्नेछ । सहकारी संघसंस्थाको भोगाधिकार वा हक भोगमा जग्गा उपलब्ध नभएमा कम्तिमा ५ वर्षको लागि जग्गा लिज वा भाडामा लिएको प्रमाण पेश गर्नुपर्नेछ । मझौला वा ठूला उद्योगको हकमा यस्तो लिज सझौताको न्यूनतम अवधि क्रमशः १० र १५ वर्षको हुनुपर्नेछ ।

(६) उद्योगले प्रयोग गर्ने कच्चा पदार्थको अधिकतम ७५ प्रतिशत स्थानीय रूपमा उपलब्ध हुनुपर्नेछ ।

(७) स्थानीय तहमा स्थापना गरिने शीत भण्डार निर्माण गर्नका लागि सम्बन्धित क्षेत्र भित्रको संगठित सहकारी तथा व्यवसायीहरूको संलग्नता र आर्थिक सहभागिता हुनुपर्नेछ । शीत भण्डारको लागि आवश्यक पर्ने जग्गा बाहेक सम्बन्धित सहकारी संघसंस्थाहरूले नै व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

(८) अलैंची, चिया, कफि, जुनारसुन्तलाजात, अदुवा, सुपारी, मह, जडीबुटी, लप्सी, दुधपदार्थ, मौसमीवाबेमौसमीतरकारीफुलफुल,

माछालगायतअन्यउच्चमूल्यकाकृषिजन्यवस्तुउत्पादनतथाप्रशोधनगर्नेउद्योगस्थापनागर्नजग्गाबाहेकअन्यपूँजीगतखर्चमासहकारीसंघसंस्थालाईव्याजअनुदानतथापूँजीगतखर्चअनुदानउपलब्धगराउनसकिनेछ।

(९) सहकारीसाझेदारीकृषिविकासफर्म (पशुविकासफर्मसमेत) स्थापनाकोहकमाफर्मकोव्यवसायिकप्रकृतिअनुसारजग्गाबाहेकपूँजीगतलागतको७५प्रतिशतसम्मकोरकम अनुदानकोरूपमाउपलब्धगराउनसकिनेछ।

(१०)

महिलाहरूद्वारासंगठितसहकारीसंस्थाबाटसञ्चालितलघुखाद्यप्रशोधनउद्योगहरूकोलागिसहकारीसंस्थाले पेशगर्नेस्किमकोआधारमाविउपूँजीअनुदानउपलब्धगराउनसकिनेछ।

(११)

दलितहरूबाटगठितरसञ्चालितपरम्परागतपेशाव्यवसायकोआधुनिकीकरणकोलागिसुचिकृतदलितहरूलाईसंगठितभईगठनभएकोसहकारीसंस्थाहरूलाईव्यवसायिककार्यमाखर्चगर्नेपरियोजनालागतमासहभागिताकोआधारमाविउपूँजीअनुदानउपलब्धगराउनसकिनेछ।

(१२)

प्रस्तावगरेकोउद्योगकोकूललागतअनुसारसहकारीसंस्थालेव्यहोर्नेस्रोतखुल्नेप्रमाणहरूलेखापरिक्षणभएको प्रमणितवासलाततथाबैंङ्कस्टेमेटसमेतपेशगर्नुपर्नेछ।सहकारीसंस्थामारहेकोसदस्यहरूकोबचतनिक्षेपरकम बाटसंस्थागतहिसाबलेउद्योगव्यवसायमालगानीगर्नपाइनेछैन।

(१३)

एकवासोभन्दाबढीसहकारीसंघसंस्थाहरूमिलेरउद्योगसञ्चालनगर्नसकिनेछ।एकभन्दाबढीसहकारीसंघसं

स्थाहरुमिलेरउद्योगसञ्चालनगर्नेभएमासम्बन्धितसंघसंस्थाकोसञ्चालकसमितिकोनिर्णयरउनीहरुबीचको सम्झौतावाकरारनामाकोप्रमाणितप्रतिलिपीप्रस्तावकासाथपेशगर्नुपर्नेछ।

(१४)

एकसहकारीलेएकभन्दाबढीउद्योगसञ्चालनगर्नेगरीप्रस्तावपेशगर्नपाउनेछैन।एकसंस्थालेएकभन्दाबढीप्रस्तावपेशगरेकोपाइएमाकुनैएकवादुवैप्रस्तावरद्धगर्नसकिनेछ।

(१५)

एउटैपरियोजनाकोलागिअन्यसरकारीवागैरसरकारीनिकायहरुबाटअनुदानसहयोगप्राप्तगरेकोवासहयोगकालागिप्रस्तावगरेकोपाइएमायसकार्यक्रमबाटथपअनुदानउपलब्धगराईनेछैन।तरशीतभण्डारनिर्माणकोहकमा योबुँदालागुहुनेछैन।

(१६)

निर्माणकार्यकालागिस्वीकृतबजेटअनुसारपूँजीगतअनुदानप्राप्तगर्नेसहकारीसंघसंस्थावानिकायहरुलेप्रचलितआर्थिकऐननियमकोपालनागरीखर्चरलेखापरिक्षणगराउनेउत्तरदायित्ववहनगर्नुपर्नेछ।सम्बन्धितआर्थिकवर्षकालागिस्वीकृतबजेटकोपरिधिभित्रहेरमात्रअनुदानउपलब्धगराउनसकिनेछ।निर्माणकार्यकोलागतअनुमान,

डिजाइनरकामकोमूल्याङ्कनकालागिसम्बन्धितगाउँपालिकावानगरपालिकाकार्यालयवाइजाजतप्राप्तप्राविधिकवाफर्मकोकामलाईमात्रस्वीकारगर्नसकिनेछ।निर्माणकार्यकोदुईपक्षियसम्झौतामाप्राविधिकसेवादिनेनिकायवाप्राविधिककोनामउल्लेखगर्नुपर्नेछ।सरकारीनिकायबाहेकनिजीक्षेत्रबाटप्राविधिकसेवालिएकोअवस्थामासम्झौताअगावैनियुक्तिपत्रवाकरारानामारसम्बन्धितसंस्थावाव्यक्तिकोप्रतिवद्धतापत्रसमेतपेशगर्नुपर्नेछ।यस्तोफर्मवाव्यक्रिलेप्राप्तगरेकोइजाजतप्राप्तगरेकोइजाजतपत्र (नविकरणसहित)कोप्रमाणितप्रतिलिपीपेशगर्नुपर्नेछ।

(१७)

उद्देश्यविपरीतअनुदानरकमकोप्रयोगअन्यकामममागरेमावासम्झौताविपरीतकाकामहरुगरेमासम्झौतागर्नेसहकारीसंघसंस्थावासम्बन्धितअन्यनिकायकापदाधिकारीरसञ्चालकसमितिव्यक्तिगतसामूहिकरूपमाउत्तरदायीहुनेछन्।

(१८)सामान्यतयाअघिल्लोआर्थिकवर्षहरुमाअनुदानसहयोगलिईउद्योगस्थापनागरेकासहकारीहरुलाईअनुदानसहयोगसुचिमासमावेशगरिनेछैन।तरकुनैसहकारीसंस्थालेअघिल्लोअनुदानकोसदुयोगगरीसंस्थागतआयमावृद्धिगर्नुकासाथैस्थानीयस्तरमारोजगारीसिर्जनागरीसमुदायलाईउल्लेखनिययोगदानपुर्याएकोछभनेत्यस्तोउद्योगव्यवसायकोक्षमताअभिवृद्धिमासहयोगपुर्याउनअनुदानकार्यक्रममापुनसमावेशगराउनसकिनेछ।

१७. छुटसुविधासिफारिसगर्ने:

(१)

कृषिमा आधारित वस्तु सेवा उत्पादन गर्ने एकल उद्देश्यका उत्पादन मुलक सहकारी संघ संस्थाहरु उपभोग्य वस्तु तथा सेवाको खरीद तथा विक्रि वितरण गर्ने उपभोक्ता एवं बहु उद्देश्यीय सहकारी संघ संस्थाहरुलाई दुवानी साधन (ट्रक, मिनी ट्रक, डेलिभरी भ्यान) खरीदमा भन्सार छुटको लागि सिफारिस गर्दा सहकारी संघ संस्थाले सञ्चालन गर्ने वार्षिक कारोबारको आयत, उत्पादित वस्तुको प्रकृतितथा परिणाम, संघ संस्थाले उपलब्ध गराउने सेवा सुविधाको स्तर, सेवा पाउने सदस्यहरुको संख्या, वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न भएको नियमित रूपमा वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न गर्ने र लेखा परीक्षण गराउने, १०० जना भन्दा बढी सदस्यहरुलाई सेवा दिइ रहेको, वार्षिक रु. ३० लाख भन्दा बढीको कारोबार भएको, संघ कृषिजन्य उत्पादन सामग्री विक्रि वितरणको काम गर्ने सहकारी संघ संस्थालाई मेसिनरी तथा दुवानीका साधन आयातमा भन्सार महशुल छुटको लागि प्रचलित कानूनी व्यवस्था अनुसार अर्थ मन्त्रालयमा सिफारिस गरिनेछ।

(२)

स्वास्थ्य सेवासँग सम्बन्धित सहकारी संघ संस्था वा ग्रामिण क्षेत्रका एक भन्दा बढी व्यवसाय गरेका बहु उद्देश्यीय प्रकृतिका सहकारी संस्थाले छुट्टै कोषको व्यवस्था गरी वा संस्थागत जगेडाको उपयोग गरी समुदायकालागि आवश्यक पर्ने आकस्मिक सेवाको लागि एम्बुलेन्स खरीद गर्न छुट सुविधा उपलब्ध गराउन कालागि सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गर्न सकिनेछ।

(३)

कृषियान्त्रिकरणमा सहयोग गर्न सहकारी मार्फत ट्र्याक्टर आयात गर्दा भन्सार महशुल छुट सुविधा कालागि अर्थ मन्त्रालयमा सिफारिस गर्न सकिनेछ। यस्तो सिफारिस गर्दा सहकारीको नियमित कारोवारको विवरणहरुलाई आधार बनाईनेछ।

१८. अनुदानको लागि संघ संस्थाले पालना गर्नु पर्ने सर्तहरु:

(१)

यस कार्यविधि अनुसार अनुदान रकम लिनु अगाडी सम्बन्धित सहकारी संघ संस्थाको तर्फबाट अध्यक्ष वा सञ्चालक समितिले तोकेको पदाधिकारीहरुले निम्न बमोजिमका सर्तहरु समेत पालना गर्ने गराउने गरी गरेको सम्झौताको आधारमा अनुदान रकम उपलब्ध गराइनेछ।

(२)

यस कार्यविधि अनुसार अनुदान लिई सञ्चालित उद्योगकम्तिमा १० वर्ष सम्म विक्रि गर्न पाइने छैन। त्यसपछि विक्रि गर्नु परेमा स्थानीय गाउँपालिका पूर्वस्वीकृतिलिए मात्र विक्रि गर्न सकिनेछ।

(३)

निर्धारित उद्यम व्यवसायमा अनुदान प्रवाह भैसकेपछि जुन प्रयोजनको लागि अनुदान लिएको हो। सोही सम्बन्धित उद्योग वा उद्यम स्थापना गरी सञ्चालन गर्नु गराउनु पर्नेछ।

(४) उद्योगमा अधिकतम ७५ प्रतिशत स्वदेशी कच्चापदार्थको प्रयोग गर्नु पर्नेछ।

(५)

यस कार्यविधि अनुरूप अनुदान लिई सञ्चालन हुने उद्योगमा अदक्ष श्रमिकको हकमा सम्पूर्ण स्वदेशी जनशक्तिको प्रयोग गर्नु पर्नेछ र दक्ष जनशक्तिको हकमा स्वदेशी उपलब्ध हुन नसकेमा मात्र प्रचलित कानून अनुसार विदेशी जनशक्तिको प्रयोग गर्न सकिनेछ।

(६)

कुनै उद्योगीले यस कार्यविधि अनुरूप अनुदान रकम प्राप्त गरी सकेपछि तोकिएको समय अघि नै उद्योग विक्रि गरेमा वा सञ्चालन नगरेमा १० प्रतिशत उक्त अनुदान रकम सम्बन्धित सहकारीबाट असुल उपर गरिनेछ।

परिच्छेद ५

कार्यान्वयन, अनुगमन तथा निरीक्षण सम्बन्धित व्यवस्था

१९. जानकारी दिनु पर्ने

(१) निर्देशन समितिबाट परियोजना स्वीकृत भएपछि सम्बन्धित संस्थालाई सोको जानकारी दिनु पर्दछ।

(२)

उपदफा (

१)

बमोजिम सहकारी संघ संस्थालाई अनुदान प्रदान गर्दा गाउँपालिकाको कार्यालयले तोकिएको ढाँचामा सम्झौता गर्नु पर्नेछ।

२१. अनुदानको सदुपयोग गर्नु पर्ने

१. सहकारी संघ संस्थाले जुन प्रयोजनको लागि अनुदान लिएको हो ,
संस्थामा आम्दानी बाँधिसोही प्रयोजनमा खर्च गर्नु पर्दछ।

२२. भुक्तानी विक्री:

(१)

निर्देशन समितिबाट अनुदान कालागि स्वीकृत भएका सहकारी संघ संस्थाहरूलाई स्वीकृत रकम स्थानीय गाउँपालिका कार्यालयबाट भुक्तानी गरी अभिलेख राख्ने व्यवस्था गरिनेछ।

(२)

व्याज अनुदानको स्वीकृत रकम सम्बन्धित बैङ्क वा वित्तीय संस्था वा सहकारी संस्थाबाट ऋण लिएको प्रमाण वा सम्झौताको आधारमा भुक्तानी गरिनेछ।

(३)

सहकारी संघ संस्थाहरूले स्वदेशमै निर्मित मेसिन उपकरण खरीद गर्ने भएमा मेसिन उपकरण खरीद गरी त्यसको विल भरपाई सहित सम्बन्धित गाउँपालिका कार्यालयमा पेश भएपछि गाउँपालिका कार्यालयको निरीक्षणबाट उक्त मेसिन उपकरण सम्बन्धित स्थलगत मापुगिसकेको भन्ने प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि सोको आधारमा आर्थिक ऐन नियम अनुसार निर्धारित रकमको बढीमा ५० प्रतिशत रकम पहिलो किस्ता उपलब्ध गराईनेछ। मेसिन उपकरण जडान गरेपछि कार्यालयको स्थलगत निरीक्षण प्रतिवेदनका आधारमा बाँकी ५० प्रतिशत रकम अन्तिम किस्ताको रूपमा

निकासाकोव्यवस्थागरिनेछ।

(४)

मेसिनतथाउपकरणकोलागतविदेशबाटआयातगर्नुपरेकोअवस्थामाभन्सारलेकायमगरेकोमूल्यलाईलागत मूल्यमानिनेछ।

(५)

शीतघरनिर्माणकोलागिप्रस्तावस्वीकृतभएकोमासहकारीसंघसंस्थालेभवनसेडनिर्माणकोलागिठेकेदारसँग सम्झौतागरेपछिस्वीकृतअनुदानरकमको२५प्रतिशत, भवननिर्माणकोकामसम्पन्नभएपछि२५प्रतिशतरबाँकी२५प्रतिशतमेसिनजडानभएपछिस्थलगतनिरीक्षण कोप्रतिवेदनकोसाथैप्राविधिकप्रतिवेदनकोआधारमाबहुवर्षियपरियोजनाकोरूपमाभुक्तानीदिइनेछ।

(६)

कृषिफार्मस्थापनाकोलागिसम्बन्धितस्वीकृतपरियोजनाप्रस्तावअनुसारसुरुमाअनुदानरकमको५०प्रतिशतर प्राविधिकप्रतिवेदनतथास्मालगतनिरीक्षणकोआधारमादोस्रोकिस्तावापत५०प्रतिशतभुक्तानीगरिनेछ।

(७)

महिलातथायूवाद्वारासञ्चालितसहकारीसंस्थाबाटलघुउद्यमप्रशोधनउद्यमस्थापनागर्नेप्रयोजनकोलागिप्र स्तावस्वीकृतभएकोमाप्रशोधनकोलागिमेसिनउपकरणखरीदगरीसम्बन्धितसंघसंस्थावाउद्योगस्थलमाआई पुगेकोनिरीक्षणप्रतिवेदनकोआधारमा५०प्रतिशतरबाँकी५०प्रतिशतमेसिनउपकरणजडानभएकोप्रमाणरप्र तिवेदनकोआधारमाभुक्तानीदिइनेछ।

(८)

दलितहरुलाईपरम्पारगतपेशारव्यवसायकोस्तरान्तीरआधुनिकीकरणकोलागिपरियोजनाप्रस्वतास्वीकृत भएपछिसम्बन्धितसहकारीलाई२किस्तामाअनुदानरकमउपलब्धगराईनेछ।स्वीकृतअनुदानकोपहिलोकि स्तावापतकोरकम५०प्रतिशतसम्झौताकोबेलामा, दोस्रोकिस्तावापतकोरकम५०प्रतिशतस्थलगतनिरीक्षणतथाप्रगतीप्रतिवेदनकाआधारमाभुक्तानीगरिनेछ।

(९)

सिमान्तकृतसमुदाय, बादी, ग्रामिणमहिला, भूमिहिनसुकुम्बासीद्वारासञ्चालितमौसमीतथाबेमौसमीतरकारी, फुलफुल, चिया, कफितथाजडिबुटीखेतीरमाछातथापशुपंछीव्यवसायसञ्चालनगर्नअनुदानस्वीकृतभएकोमाव्यवसायस्थाप नाकोलागिसुरुमाविउविजनचल्ला, पाठापाठीखरीदतथाखोर, गोठ, पोखरीजग्गाकोतयारीकोलागि५०प्रतिशतरपरियोजनासुरुभएपछिकच्चापदार्थ (दानापानी, मलआदि) कोलागि५०प्रतिशतरकमविउपुँजीकोरूपमाअनुदानदिइनेछ।

(१०)

सहकारीसंघसंस्थाहरुलाईकार्यक्रमअनुदानउपलब्धगराउनकार्यप्रगतिकोआधारमा२किस्तामारकमउपल ब्धगराउनुपर्नेछ।पहिलोकिस्तावापतकोरकमसम्झौताभएपछिस्वीकृतअनुदानकोरकम५०प्रतिशतरदोस्रो किस्ताप्रगतिप्रतिवेदनतथास्थलगतनिरीक्षणकोआधारमा५०प्रतिशतभुक्तानीगरिनेछ।

२३. अनुगमनगर्नुपर्ने

(१)

यसकार्यविधिअनुसारगाउँपालिकाकोकार्यालयलेअनुदानरकमकोसदुपयोगभएनभएकोबारेमासमयसमयमाअनुगमनतथानिरीक्षणगरीसोकोप्रतिवेदनपेशगर्नेछ।

(२)

यसकार्यविधिअनुरुपउपलब्धगराइएकोअनुदानकोउपयोगरउद्योगसञ्चालनकोअवस्थाबारेसमयसमयमाअनुगमनतथानिरीक्षणगर्नेगराउनेजिम्मेवारीगाउँपालिकाकोहुनेछ।अनुगमननिरीक्षणकार्यमासहयोगगर्नेदायित्वसम्बन्धितसहकारीसंघसंस्थाकोहुनेछ।

(३)

अनुदानप्राप्तसहकारीसंघसंस्थालेयसकार्यविधिमानिर्धारितकुनैसर्तपालनानगरेकोपाइएमागाउँपालिकाकोकार्यालयलेसम्बन्धितनिकायहरूकोसहयोगलिईसर्तहरूकोपालनागर्नगराउनवाप्रचलितकानुनबमोजिमअसुलउपरगर्नगराउनकारवाहीचलाउनेछ।यसकार्यमासम्बन्धितअन्यसरकारीनिकायकोसहयोगलिनसकिनेछ।

२४. प्रतिवेदनदिनुपर्ने:

(१) सहकारीसंघसंस्थालेयसकार्यविधि बमोजिमप्राप्तअनुदानबाटसम्पन्न गरेकोकार्य ,
खर्चप्रतिफलसहितकोविवरणदेहायकोअवधिभिन्नस्थानीयगाउँपालिकाकोकार्यालयमापेशगर्नुपर्नेछ।

(क) पहिलोप्रतिवेदनदोस्रोकिस्तारकमलिनुअगाडी।

(ख) वार्षिकप्रतिवेदनआर्थिकवर्षसमाप्तभएको३०दिनभित्र।

(ग) परियोजनाउपलब्धिसहितकोअन्तिमप्रतिवेदनपुराभएपछि

२५. अनुदानकोरोक्कागर्नसक्ने:

(१)

दफा२३बमोजिमअनुगमनगर्दासंस्थालेवित्तियअनुदानकोसदुपयोगनगरेकोवासम्झौताकोसर्तउल्लंघनगरेकोपाइएमागाउँपालिकाकार्यालयलेमुनासिवसमयदिईदेहायबमोजिमगर्नेछ।

(क) अधुरोनिर्माणकामपुरागर्नलगाउने।

(ख) खर्चगर्नबाँकीरकमखर्चगर्नखरीदभएकोमेसिनउपकरणउपयोगगर्नलगाउने।

(ग) सम्झौताकोसर्तअक्षरशःपालनागर्नलगाउने।

(२)

तोकिएकोसमयसीमासम्झौताअनुसारकोकामनगरेमागाउँपालिकाकार्यालयलेबाँकीरकमरोक्काराखनसकिनेछ।

२६. असुलउपरगरिने:

दफा२३बमोजिमअनुगमनगर्दासंस्थालेवित्तियअनुदानकोदुरुपयोगगरेकोपाइएमासंस्थाकापदाधिकारीरदुरुपयोगगर्नेसदस्यहरूकोघरघरानाबाटसरकारीबाँकीसरहअसुलउपरगरिनेछ।

२७. सफाईकोमौकादिनुपर्ने:

दफा २५ बमोजिम अनुदान रोक्कारा खनुपर्दा दफा २६ बमोजिम अनुदान रकम असुल उपर गर्नुपर्दाको अवस्था मा सम्बन्धित संस्थालाई सफाई पेश गर्ने मुनासिव समय दिनुपर्दछ।

२८. अनुदानको रकम लेखापरीक्षण

(१)

यस कार्यविधि बमोजिम प्राप्त अनुदानको रकमको लेखापरीक्षण सम्बन्धित स्थानीय तहमा जारी सहकारी ऐन बमोजिम गराउने पर्नेछ। सम्बन्धित स्थानीय तहबाट सहकारी ऐन जारी नभएको अवस्थामा अनुदान रकमको लेखापरीक्षण सहकारी ऐन, २०७४ मा व्यवस्था भए बमोजिम गराउनु पर्नेछ।

(२)

उपदफा (१)

बमोजिम लेखापरीक्षण गराउने प्रयोजनको लागि सहकारी संघ संस्थाले प्राप्त अनुदानको रकम स्वेस्ता तथा विलभर्पाई यस निर्देशिका बमोजिम सुरक्षित रूपमा अलग गैराख्नु पर्नेछ।

(३)

उपदफा (१)

बमोजिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन वार्षिक साधारण सभाबाट स्वीकृत भएपछि सम्बन्धित स्थानीय तह (गा.पा.) को कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ।

परिच्छेद-६

विविध

२९. विवरण सार्वजनिक गर्नुपर्ने:

(१)

सहकारी संघ संस्थाले स्थानीय वा प्रदेश संघिय सरकारबाट प्राप्त गरेको अनुदानको प्रयोजन समेत खुल्ने गरी परियोजनाको विवरण र खर्चको फाँट बारी परियोजना स्थल वा संस्थाको कार्यालयमा सर्वसाधारणको जानकारीको लागि स्पष्ट रूपमा देख्न र पढ्न सक्ने गरी टाँस गर्नु पर्नेछ।

(२)

सहकारी संघ संस्थाले यस कार्यविधि बमोजिम प्रदान गरिएको अनुदान रकमबाट भएको कामको प्रतिफल समेत झल्कने गरी वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन गर्नु पर्नेछ।

३०. कार्यविधिको व्याख्या गर्ने अधिकार:

यस कार्यविधिको व्याख्याको सिलसिलामा कुनै बुँदामा अस्पष्टता वा द्विविधा भएमा सम्बन्धित गाउँपालिकाको कार्यालयले अन्तिम निर्णय व्याख्या गर्न सक्नेछ।

३१. संशोधन तथा खारेजी:

(१) स्थानीय गाउँपालिकाले आवश्यकता अनुसार कार्यविधिको कुनै बुँदा संशोधन वा खारेज गर्न सक्नेछ।

अनुसूची १
(दफा ११ सँगै सम्बन्धित)
निवेदनको दाँचा

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू
मानेभन्ज्याङ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, मानेभन्ज्याङ
ओखलढुंगा ।

विषय — अनुदानको लागि निवेदन पेश गरेको बारे ।

त्यस गाउँपालिकाबाट मितिमा प्रकाशसत सूचना अनुसार यस
सहकारी संघ /संस्थाले स्थानीय सरकारको वित्तीय अनुदान सहयोग समेतमा
.....उद्यम व्यवसाय सञ्चालन गर्ने मितिको साधारण सभाले निर्णय
गरेको हुदाँ त्यहाँबाट माग गरिएको काज जात संलग्न राखी यो निवेदन पेश
गरिएको छ ।

भवदीय

.....

अध्यक्ष

संस्था / सदस्यको पुरा नाम:
संस्था / सदस्यको ठेगाना:
संस्थाको छाप:
दस्तखत:

अनुसूची २
(दफा ११ सँग सम्बन्धित)
परियोजनाको संक्षिप्त विवरण

१. सहकारी संघ/संस्थाको नाम :

२. ठेगाना

जिल्ला न.पा./गा.पा

वडा नं. गाउँ/टोल

३. संस्थाको दर्ता नं. र मिति –

४. परियोजनाको नाम –

५. परियोजनाको ठेगाना –

६. परियोजना सञ्चालन हुने मिति –

७. परियोजना सम्पन्न हुने मिति –

८. परियोजनाको कुल लागत रु.

८.१ स्थिर पूँजी

क) मेसिनरी

ख) जग्गा

ग) भवन

घ) पशुपंछी खरिद

ड) अन्य भएमा खुलाउने

८.२ चालु पूँजी.

९. संस्थाले व्यहोर्ने लागत प्रतिशत:

१०. संस्थाले व्यहोर्ने

क) शेयर रु.

ख) जेगडा कोष रु.

ग) अन्य रु.

११. अन्य श्रोत वा निकायबाट वित्तीय सहयोग प्राप्त गरेको भए खुलाउने:

१२. सदस्य सहभागिताको अवस्था:

वर्गिकरण	सहभागिता					
	साधारण सदस्यमा		संचालक समितिमा		परियोजनाबाट प्रत्येक्ष लाभान्वित हुनेमा	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
जम्मा						
महिला						
अपाङ्ग						
दलित						
सिमान्तकृत र पिछाडिएको जातजाति						
अन्य						

१३. संस्थाको व्यवसायिक सेवामा सदस्य केन्द्रित

विवरण		हालको अवस्था		परियोजना पछिको अवस्था	
		रु. हजार	प्रतिशत	रु. हजार	प्रतिशत
उत्पादित वस्तुको खरिद	सदस्यको उत्पादन				
	गैर सदस्यको उत्पादन				
	जम्मा				

उत्पादन सामग्री र उपभोग्य वस्तुको विक्री	सदस्यलाई				
	गैरसदस्यलाई				
जम्मा					

१४. रोजगारीको श्रृजना

स्वरोजगारी	हालको अवस्था				परियोजना पछिको अवस्था			
	सदस्य	गैरसदस्य सदस्य	जम्मा	सदस्यको प्रतिशत	सदस्य	गैरसदस्य सदस्य	जम्मा	सदस्यको प्रतिशत
प्रत्यक्ष								
अप्रत्यक्ष								
जम्मा								

नोट: वर्षमा २०८० घण्टा काम पाउने भए एक जना मानी संख्या निर्धारण गर्ने ।

१५. परियोजना स्थलमा पूर्वाधारको स्थिती (+चिन्ह लगाउने होस) ।

- क) विजुली
- ख) पानी
- ग) पक्की सडक
- घ) कच्ची सडक

१६. ब्यवसाय संचालनको लागि घर/सेड/गोठ/खोर/टहरा आदिको अवस्था (+ चिन्ह लगाउनु होस)

- क) निर्माण भएको अवस्था भए के के निर्माण भएको छ?
- ख) निर्माधिन अवस्था भए केके निर्माण भएको छ?

१७. कार्यालयको भौतिक अवस्था (+चिन्ह लगाउने होस) ।

- क) आफ्नै स्वामित्वको भवन
- ख) भाडाको भवन

१८. संस्थागत सुशासनको अवस्था:

- क) सञ्चालक समितिको बैठक नियमित छ कि / छैन ?
- ख) वार्षिक साधारण सभा नियमित छ कि / छैन ?
- ग) लेखा परीक्षण नियमित छ कि / छैन ?
- घ) कार्य सम्पादन नियमावली छ / छैन ?
- ङ) छ भने कुन कुन नियमावली तयार भएको छ नाम दिनुहोस ।
- च) परियोजनाको सम्भाव्यता अध्ययन भएको छ / छैन ?
- छ) सम्भाव्यता अध्ययन भएको छ भने वार्षिक मुनाफा दर कति छ ?

१९. उत्पादित वस्तुको बजार पहुँचको सम्भावना:

- क) अन्तराष्ट्रिय बजारको पहुँच छ कि छैन?
- ख) राष्ट्रिय बजारको पहुँच छ कि छैन?
- ग) स्थानीय बजारको पहुँच छ कि छैन ?

२०. समूह व्यवस्थापनमा सञ्चालन हुने वा नहुने

२१. उत्पादकत्वमा सुधार गर्न नयाँ प्रविधि वा नवप्रवर्द्धनको प्रयोग हुने वा नहुने

२२. मूल्य श्रृंखला अवलम्बनबाट मूल्य अभिवृद्धि हुने वा नहुने

२३. बजारीकरण

विवरण	हालको अवस्था		परियोजना पछिको अवस्था	
	रु.	प्रतिशत	रु.	प्रतिशत
स्वदेशमा विक्री				
विदेशमा विक्री				
जम्मा विक्री				

२४. वातावरणीय सरोकार

- क) प्राकृतिक श्रोतको जगेर्ना हुने वा नहुने
- ख) जैविक विविधताका बढोत्तरी हुने वा नहुने

- ग) स्थानीय श्रोतको संरक्षण हुने वा नहुने
घ) प्रदुषणको रोकथाम हुने वा नहुने
ङ) प्रांगरिक खेतीपाती हुने वा नहुने ।
२५. अन्य कुनै व्यहोरा भए खुलाउने:

.....

अध्यक्ष

नाम थर:

सम्पर्क:

संस्थाको नाम:

ठेगाना:संस्थाको छाप:

अनुसूची ३

(दफा १२ (२) सँग सम्बन्धित)

प्रारम्भिक जाँचसूची

१. सूचनाको म्याद भित्र दरखास्त दर्ता भएको/नभएको
२. सूचनामा तोकिएको सबै कागजात संलग्न भएको /नभएको
३. नियमित रूपमा लेखापरीक्षण सम्पन्न भएको/नभएको
४. नियमित रूपमा वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न भएको /नभएको
५. निर्धारित समयमा सञ्चालक समिति तथा लेखा समितिको निर्वाचन भएको/नभएको
६. यस अगाडि अनुदान पाएको भए सदुपयोग भएको /नभएको
७. कार्यक्षेत्र बाहिर कारोबार सञ्चालन भएको/नभएको
८. नियमानुसार कर चुक्ता भएको/नभएको
९. संस्था सञ्चालनमा आएको २ वर्ष पूरा भएको/नभएको
१०. सञ्चालक समितिको बैठक नियमित भएको /नभएको
११. लेखा तथा सुपरीवेक्षण समिति सक्रिय भएको /नभएको
१२. अनुदान लिन चाहाने संस्थाको मुख्य कारोबार बचत तथा ऋण भएको/नभएको

रुजू गर्ने कर्मचारीको प्रमाणित गर्ने
कार्यकारी प्रमुखको

नाम थर: नाम थर:

दस्तखत: दस्तखत:

पद: पद:

मिति: मिति:

अनुसूची ४

(दफा १४ (२) सँग सम्बन्धित)

प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधार र अंकभार

क्रस	प्रस्ताव मूल्याङ्कनका आधार	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
१.	सदस्य केन्द्रियता (उत्पादन सहकारीमा सदस्यबाट खरिद , उपभोक्ता सहकारी सदस्यलाई विक्री र श्रमिक सहकारीमा सदस्यलाई रोजगारी)	२०	
१.१	हालको अवस्था:	१०	
क.	१०० प्रतिशत	१०	
ख.	७५ प्रतिशत वा बढी	८	
ग.	५० प्रतिशत वा बढी	६	
घ.	२५ प्रतिशत वा बढी	४	
ड.	२५ प्रतिशत वा कम	२	
१.२	परियोजना सञ्चालन पोछको अवस्था	१०	
क.	१०० प्रतिशत	१०	
ख.	७५ प्रतिशत वा बढी	८	
ग.	५० प्रतिशत वा बढी	६	
घ.	२५ प्रतिशत वा बढी	४	
ड.	२५ प्रतिशत वा कम	२	
२.	परियोजनाबाट श्रजना हुने रोजगारी (प्रात लाख लगानीमा पूर्ण रोजगारी संख्या-एक वर्षमा २०८० घण्टा)	१५	
क.	५ जना वा बढी	१५	
ख.	४ जना	१२	
ग.	३ जना	९	
घ.	२ जना	६	
ड.	१ जना वा कम	३	
३.	सिमान्तकृत समुदायको सहभागिता	१५	
३.१	सदस्यको सहभागिता	५	
क.	१०० प्रतिशत	५	
ख.	५१ प्रतिशत भन्दा बढी	४	
ग.	३३ प्रतिशत भन्दा बढी	३	
घ.	३३ प्रतिशत भन्दा कम	२	

ड.	नभएको अवस्था	१	
३.२	सञ्चालक समितिको सहभागिता	५	
क.	१०० प्रतिशत	५	
ख.	५१ प्रतिशत भन्दा बढी	४	
ग.	३३ प्रतिशत भन्दा बढी	३	
घ.	३३ प्रतिशत भन्दा कम	२	
ड.	नभएको अवस्था	१	
३.३	परियोजनाको लाभ लिनमा सहभागिता	५	
क.	१०० प्रतिशत	५	
ख.	५१ प्रतिशत भन्दा बढी	४	
ग.	३३ प्रतिशत भन्दा बढी	३	
घ.	३३ प्रतिशत भन्दा कम	२	
ड.	नभएको अवस्था	१	
४.	माहिला सहभागिता	१५	
४.१	सदस्यमा सहभागिता	५	
क.	१०० प्रतिशत	५	
ख.	५१ प्रतिशत भन्दा बढी	४	
ग.	३३ प्रतिशत भन्दा बढी	३	
घ.	३३ प्रतिशत भन्दा कम	२	
ड.	नभएको अवस्था	१	
४.२	सञ्चालक समितमा सहभागिता	५	
क.	१०० प्रतिशत	५	
ख.	५१ प्रतिशत भन्दा बढी	४	
ग.	३३ प्रतिशत भन्दा बढी	३	
घ.	३३ प्रतिशत भन्दा कम	२	
ड.	नभएको अवस्था	१	
४.३	परियोजनाको लाभ लिनमा सहभागिता	५	
क.	१०० प्रतिशत	५	
ख.	५१ प्रतिशत भन्दा बढी	४	
ग.	३३ प्रतिशत भन्दा बढी	३	
घ.	३३ प्रतिशत भन्दा कम	२	

ड.	नभएको अवस्था	१	
५.	भौगोलिक अवस्था	१०	
क.	पूर्व गाविस क्षेत्र	१०	
ख.	पूर्व नपा क्षेत्र	८	
ग.	उपमहानगरपालिका क्षेत्र	६	
घ.	महानगरपालिका क्षेत्र	४	
६.	सिर्जनात्मकता था उद्यमशीलता	२५	
क.	सामूहिक व्यवस्थापनमा सञ्चालन	५	
ख.	नयाँ प्रविधिको प्रयोग वा नवप्रवर्द्धन	५	
ग.	मूल्य श्रृङ्खलामा योगदान	५	
घ.	वातावरणीय सरोकारको सम्बोधन	५	
ड.	उत्पादनको बजारीकरण (स्वदेश तथा विदेश)		

नोट: १. पूर्ण रोजगारी भन्नाले वर्षमा २०८० घण्टाको काम सम्झनु पर्नेछ ।

२. वातावरणीय सरोकार भन्नाले प्राकृतिक श्रोतको संरक्षण , जैविक विविधतामा बृद्धि , स्थानीय प्रजातिको संरक्षण, प्रांगरिक खेती प्रणाली र प्रदुषण रोकथाम सम्झनु पर्नेछ ।

३. उत्पादनको वैदेशिक बजारीकरण भन्नाले कूल उत्पादनको ५ प्रतिशत भन्दा बढी विदेश निर्यातलाई सम्झनु पर्नेछ ।

४. नवप्रवर्द्धन भन्नाले आधुनिक प्रविधिको सिर्जनात्मक प्रयोग सम्झनु पर्नेछ ।

आज्ञाले

छवीलाल राई

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत